

opusdei.org

Лист Прелата (листопад 2015)

Християнське бачення пропонує справжню протитруту страхові, що його відчувають люди при зустрічі з обмеженістю людського існування, яке "неодмінно прийде" (св. Хосемарія). Послання Прелата на місяць листопад.

19.11.2015

Любі, нехай Ісус береже моїх дочок і синів!

Великою є моя радість через висвячення в диякони групи ваших братів, що відбулося вчора в базиліці святого Євгенія.

Посвячуючи себе апостольській діяльності Прелатури – живої частини містичного Тіла Христа, – ці мої діти всією своєю душею служитимуть Церкві, що так потребує богопосвячених осіб, які б вели боротьбу за досягнення святості та прагнули б бути освіченими, радісними і спортивними в духовному сенсі священиками, як того бажав святий Хосемарія. Помолимося до Господа, щоб ніколи не бракувало цього дару в усьому світі, – дару святих семінаристів і священиків у кожній дієцезії.

Початок цього місяця нагадує нам про втішну реальність спілкування святих. Сьогодні ми згадуємо вірних, які вже радіють присутності Пресвятої Трійці на

Небесах, і завтра піднесемо наші молитви за померлих, які ще очищуються в Чистилищі і з котрими ми маємо нав'язати тісну дружбу.

Я пам'ятаю, з якою відданістю наш Отець переживав цей день, бажаючи, щоб, з допомогою запропонованих Церквою молитов за померлих, благословенні душі отримали повний відпуст від тимчасової кари, спричиненої гріхом, і, таким чином, мали можливість досягти благословенної присутності Бога. Так сильно лунав цей заклик до милосердя і любові в його душі, що наш Отець передбачив, аби в Опус Деї це виявлялося в частому звершенні Святої Служби, прийнятті Пресвятого Причастя і в молитві Розарію за вічне спочивання своїх дітей, наших батьків, братів і сестер, померлих помічників і за всіх тих, хто вже

залишив цей світ. Будемо щедрими в принесенні цих молитов і додаватимемо від себе те, що нам видається доречним: передусім жертвування роботи, виконаної з досконалістю, в радісному дусі молитви і покаяння.

Доречною постає порада святого Павла: «cotídie mórior»[1] – «щодня я наражаюся на смерть, щодня вмираю для гріха, щоб воскреснути з Христом». Беручи до уваги настанову Апостола, святий Хосемарія часто запрошував нас розмірковувати над кінцем земного життя, бажаючи якнайкраще підготуватися до зустрічі з Богом. Смерть є реальністю, яка стосується всіх нас без винятку; багато хто боїться її й робить усе можливе, аби не згадувати про неї. Така поведінка не може відповідати поведінці християнина, який живе

відповідно до своєї віри. *«Тих «інших» смерть лякає та паралізує. Нас же смерть – тобто Життя – збуджує та оживляє. Для них – це кінець, тоді як для нас – початок».*^[2]

Однак, ми бачимо це драматично, особливо коли не очікуєш смерті або коли вона вражає молодих людей, перед якими ще тільки відкривається майбутнє, сповнене безлічі різноманітних можливостей. Святий Отець коментує, що в таких випадках для багатьох **«смерть подібна до чорної діри, яка з'являється в житті родин і якій ніхто не спроможний дати пояснення».**^[3]

Але ми не можемо забувати твердження із Святого Писання: *«Бог не створив смерті й не бажає смерті живих».*^[4] Людину було створено зі смертною природою, але божественною мудрістю і

всемогутністю їй було призначено не помирати, якби наші перші батьки любили й були слухняні божественним заповідям. Вони дозволили спокусникові обманути себе, – і результат став очевидним: *«тим то як через одного чоловіка ввійшов у світ гріх, і з гріхом смерть, і таким чином смерть перейшла на всіх людей, бо всі згрішили».*[5]

Допомогу і втіху щодо цього знаходимо в розмірковуваннях, написаних нашим

Отцем: «Смерть неодмінно прийде. Тому марною порожнечею є зосереджуватися на існуванні в цьому житті. Подивися, як сильно страждають багато людей. Одні – тому що життя закінчується і їм важко залишати його; а інші – тому що воно триває, і вони нудяться від нього... Ні в якому разі ми не

**можемо помилково
пояснювати наше перебування
на цій землі, нібито воно є
остаточною метою.**

**Треба облишити подібну логіку і
зосередитися на іншій – вічній.
Для цього необхідною є повна
зміна: звільнити себе від
егоцентричних доказів, бо вони
минають, і відродитися в
Христі, адже тільки Він є
вічним».[6]**

Тільки погляд віри на Ісуса Христа розіп'ятого дозволяє нам зазирнути в цю таємницю, сповнену більше втіхи, ніж смутку. Як навчає *Катехизис Католицької Церкви*, «завдяки Христові християнська смерть має позитивне значення. «Для мене бо життя – Христос, а смерть – надбання» (Флп. 1, 21). «Правильна наука: коли ми з Ним померли, то разом з Ним будемо й жити» (2

Тим. 2, 11). Суттєва новизна християнської смерті полягає в тому, що через хрещення (через саме таїнство) християнин уже сакраментально «помер із Христом», щоб жити новим життям; і коли ми вмираємо у Христовій благодаті, то через фізичну смерть сповнюється це «вмирання з Христом» і так завершується наше приєднання до Нього у Його акті відкуплення».[7]

Відповідь матері одного з наших братів у годину смерті, хоч і не є цілком правильною, але містить у собі долю правди. З вірою вона пояснювала: «Якже не прийме мене Господь, якщо я приймала Його протягом довгих років у щоденному причасті?».

Впевненість у вірі, в єдності з надією і любов'ю, наділена здатністю підняти завісу смутку і страху, з якими найчастіше розмірковують над остаточним

переходом земного життя. Крім того, як з особливою очевидністю свідчить відхід святих із цього світу, тільки з вірою можливо прийняти смерть у мирі, тому що вона веде до зустрічі з Господом. **«Не бійся смерті. – Прийми її, саме зараз, щиро..., коли Бог хоче..., як Бог хоче..., де Бог хоче. – Не сумнівайся: вона прийде вчасно: у тому місці, у той час і в той спосіб, який найбільше пасує..., послана твоїм Богом-Отцем. – Ласкаво просимо, сестро наша, Смерте!»**^[8]

Ці розмірковування є властивими традиції християнської доктрини та поведінки. Вони не містять негативного значення, ні не намагаються збудити недоцільні хвилювання, навпаки пробуджують святий синівський страх, сповнений довіри до Бога. Вміщують надприродній і природній реалізм, який є

показником того, що християнська мудрість із вірою наділяє душу миром і надією.

Наш Отець навчив нас робити практичні висновки з подібних розмірковувань і взагалі з роздумів про смерть. **«Не станемо дивитися на ці речі з холодністю, – за певної нагоди проповідував наш Отець групі своїх молодих дітей. – Я не бажаю смерті жодного з вас. Залиши їх, Господи, не забирай їх поки що! Адже вони молоді, а тут унизу Ти маєш так мало інструментів! Сподіваюся, що Господь почує моє прохання... Але вона може прийти в будь-який час».**[9] І продовжував: **«Роздуми про смерть сприяють об'єктивності сумління! Гарний спосіб, щоб скеровувати бунтівну волю і гамувати гординю розуму! Люби її, і скажи з повною довірою**

Господу: «Коли Ти хочеш, як Ти хочеш і де Ти хочеш».[10]

Найважчим є, звичайно, факт смерті, коли вона вражає близьких людей: батьків, дітей, чоловіка чи дружину, братів, сестер... Однак, з Божою благодаттю, у світлі Воскресіння Господа, Який не полишає жодного з тих, кого Отець Йому довірив, ми зможемо забрати у смерті її «жало», як казав апостол Павло (1 Кор 15, 55). Зможемо уникнути того, щоб воно отруїло наше життя, зможемо не дозволити йому звести нанівець усі наші почуття, які здатні завести нас до найтемнішої порожнечі.[11] Немає нічого більш певного, ніж те, що Господь бажає, щоб ми були поруч із Ним, раділи Його святій присутності і спогляданню. Чи поглиблюємо ми надію на це? Молимося з упевненістю, як це робив наш

Отець: «vultum tuum, Dómine, requíram!»[12] – «шукатиму, Господи, твого обличчя!».

У християнській родині з глибоким корінням віри ці моменти, які супроводжуються болем, перетворюються – і, до речі, це трапляється доволі часто – в нагоду покращити стосунки між різними членами сім'ї. **«У такій вірі ми зможемо втішити одне одного, знаючи, що Господь переміг смерть раз і назавжди. Наші близькі не зникли в темряві безодні: надія запевняє нас, що вони перебувають у добрих і сильних руках Бога. Любов є сильнішою за смерть. Тому шлях полягає в тому, щоб зрощувати любов, робити її міцнішою, – і любов нас збереже до того дня, коли кожна сльоза буде витертою, «і смерті не буде більше, ні скорботи, ні плачу, ні болю» (Одкр 21, 4)».**[13]

Це християнське бачення пропонує справжню протиотруту страхові, що його відчують люди при зустрічі з обмеженістю людського існування. І водночас немає нічого більш логічного – як я вже раніше казав, – аніж біль, який ми відчуваємо від втрати наших рідних, і ми оплакуємо їхній відхід. Ісус Христос теж оплакував смерть свого близького друга Лазаря перед тим, як воскресити його. Проте, без перебільшення, для доброго християнина померти означає піти на весілля. На цьому наголошував святий Хосемарія: **«Нам сказано: «Eccē sponsus venit, exíte obviam ei» (Мт 25, 6)– «Ось молодий! Виходьте йому назустріч!».** **Попросимо про заступництво Діви Марії. Свята Маріє, Мати Божя, молись за нас грішних, нині... – і побачиш у годину смерті! Яку посмішку побачиш у годину**

смерті! І не буде ні краплини страху, тому що зможеш схватися в руках Марії».[14]

Наш Отець, коли Господь прикликав до своєї присутності одного з його дітей, по-синівські противився і переживав глибокий біль, хоча й відразу приймав волю Бога, Який добре знає, що насправді нам потрібно. **«Fiat, adimpleátur...»**, – молився. – **«Нехай виповниться, здійсниться, буде прославлена й вічно піднесена над усіма речами, найсправедливіша і найулюбленіша Воля Господа! Амінь, амінь!»**[15]. І так отримував мир.

Усі ці роздуми мають долучатися до міркувань про те, що Божа всемогутність повертає нас до життя: **«vita mutátur, non tóllitur»**[16] – «життя Твоїх вірних змінюється, але не закінчується».

Певність того, що ми перебуваємо поруч Бога, веде нас до наступних роздумів: **«Господи, вірю, що воскресну; вірю, що моя душа знову об'єднається з тілом, щоб у вічності з тобою царювати, за твої безмежні заслуги, за любов, яку Ти до мене виявив, за заступництвом Твоєї Матері».**
[17]

Діти мої, намагаймося передати цю радість і цю безпеку нашої віри. Молімося щоденно за інших, щоб вони довірили свою душу Господу, відкрившись на безмежну благодать Божу, якою Він їх наповнює за заступництвом Пресвятої Марії. І триваймо в молитві за святість у всіх куточках землі, щоб результати недавнього Синоду підштовхували нас здійснювати з повною вірністю план спасіння, який Господь передбачив у лоні сім'ї і подружжя.

Також я хотів би, щоб ви зупинилися в роздумах над мудрістю святої Церкви, яка об'єднала дату Дня пам'яті всіх святих із днем спомину всіх померлих. Отримуйте небесну радість, якою сповнена Літургія протягом цього місяця і цілого року.

З усією любов'ю вас благословляє
ваш Отець

+ Хав'єр.

Рим, 1 листопада 2015

P.S. Через декілька днів я поїду до клініки Університету Наварри, де мені зроблять хірургічну операцію. Я буду в повній єдності з кожним із вас і сподіваюся, що ви підтримаєте мене силою вашої молитви.

---

[1] 1 Кор 15,31.

[2] Хосемарія Ескрива. Шлях. – № 738.

[3] Папа Франциск. Дискурс на загальній аудієнції, 17.04.2015.

[4] Пр 1,13.

[5] Рим 5, 12.

[6] Святой Хосемарія. Борозда. – № 879.

[7] Катехизис Католицької Церкви. – № 1010.

[8] Хосемарія Ескрива. Шлях. – № 739.

[9] San Josemaría, Notas de una meditación, 13-XII-1948.

[10] Там само.

[11] Папа Франциск. Загальна аудієнція, 17.06.2015.

[12] Gc 26, 8.

[13] Папа Франциск. Загальна аудієнція, 17.06.2015.

[14] San Josemaría, Notas de una reunión familiar, 23-VI-1974.

[15] Святой Хосемарія Ескрива. Кузниця. – № 769.

[16] Римський Мессал. Префація померлих I.

[17] San Josemaría, Notas de una meditación, 13-XII-1948.

.....